

Forslag om endring av avfallsforskriften kapittel 11 – innføring av kommunal mottaksplikt for fyrverkeri fra husholdninger

Miljødirektoratet viser til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) sin høring av endring av forskrift om pyrotekniske artikler, der det foreslås at forbrukere også kan levere kassert fyrverkeri til betjente kommunale mottak for farlig avfall.

Miljødirektoratet anbefaler endringer av avfallsforskriften kapittel 11 for å tilpasse til endringene i DSBs regelverk, slik at kommunens mottaksplikt også omfatter fyrverkeri fra husholdninger og at mottakene lovlig kan motta slikt avfall. Egne krav til håndtering av dette avfallet vil følge av forskrift om pyrotekniske artikler.

DSB vurderer at det kun vil være mindre mengder som leveres til kommunale mottak. Vi forventer derfor at endringen innebærer små konsekvenser og ubetydelige økninger i kommunenes kostnader.

Bakgrunn

Miljødirektoratet viser til DSBs høring av ny forskrift om pyrotekniske artikler, med høringsfrist 20. juni 2021.

Eksplodivt avfall er definert som farlig avfall i avfallsforskriften § 11-2 i tråd med EUs rammedirektiv for avfall 2008/98/EF. Øvrige krav for eksplosivt avfall følger i dag av DSBs regelverk (forskrift om sivil håndtering av eksplosive stoffer). I DSBs forslag til ny forskrift om pyrotekniske artikler legger de opp til at kassert fyrverkeri fra forbrukere kan leveres til betjente kommunale avfallsmottak for farlig avfall gjennom hele året når avfallet ikke er blitt levert til forhandler. Primært ser DSB helst

at slikt avfall returneres til forhandlere, og disse får tydeliggjort sin plikt til å ta fyrverkeriavfall i retur ut januar i forslag til ny forskrift om pyrotekniske artikler. Produsenter, importører og distributører får i tillegg en henteplikt for fyrverkeriavfall hos betjente kommunale avfallsmottak minimum en gang per år.

Kommunale avfallsmottak for farlig avfall er regulert gjennom avfallsforskriften kapittel 11 om farlig avfall. Vi anbefaler enkelte endringer i avfallsforskriften for å tilpasse regelverket til mottaksordningen som DSB foreslår. Forslaget innebærer i hovedtrekk å innføre en mottaksplikt for kommunene for fyrverkeri fra husholdningene og at det blir lovlig å motta slikt avfall ved betjente kommunale mottak for farlig avfall.

Hva endringen går ut på

Økt mottaksplikt for kommunene

Vi foreslår at kommunene får plikt til å motta kassert fyrverkeri fra husholdninger (typene F1, F2 og F3 iht. forskrift om pyrotekniske artikler). Endringen foreslås i avfallsforskriften § 11-2, der det vises til at kommunens mottaksplikt i § 11-10 også gjelder for pyroteknisk avfall fra husholdninger og at de standardiserte kravene for kommunale mottak i forskriftens vedlegg 3 også gjelder for slikt fyrverkeri. Dette er i tråd med forskrift om pyrotekniske artikler (§ 15) der det foreslås at forbruker hele året kostnadsfritt kan levere slikt fyrverkeriavfall til betjente kommunale mottak for farlig avfall.

Fyrverkeri kan mottas lovlig

Vi foreslår også å endre vedlegg 3 punkt 3 til avfallsforskriften kapittel 11, slik at mottak av fyrverkeri fra husholdninger blir lovlig ved betjente stasjonære og mobile mottak. I dag er det ikke tillatt for kommunale mottak å ta imot noen typer eksplosivt avfall. Vi understreker at kommunale mottak *ikke* kan ta imot andre typer eksplosivt avfall enn fyrverkeri fra husholdninger.

Samtidig foreslår vi å fjerne vedleggets punkt 4 om andre avfallstyper – avfall med radioaktive materialer og med infeksjonsfremmende stoffer, som kun har vært tekst av pedagogisk art. Dette endrer ikke på hva som er tillatt mottatt ved kommunale mottak. Ingen av disse avfallstypene reguleres av avfallsforskriften kapittel 11 vedlegg 3. Radioaktivt avfall reguleres av avfallsforskriften kapittel 16 og smittefarlig avfall reguleres av forskrift om smittefarlig avfall.

Kommunale mottak som er regulert gjennom tillatelse kan ha krav i tillatelsen om at virksomheten ikke kan motta eksplosivt avfall. For at slike mottak lovlig skal kunne motta fyrverkeri fra husholdninger, foreslår vi en endring av avfallsforskriften § 11-6 tredje ledd, slik at også de kan motta fyrverkeri av type F 1, F2 og F3 fra 1.1.2022, selv om tillatelsen ikke tillater dette. Miljødirektoratet vil be Statsforvalteren sende ut ny versjon av tillatelsene i etterkant hvor ev. motstrid i ordlyd i tillatelsene er fjernet. De spesifikke kravene til forsvarlig håndtering av fyrverkeriavfall vil følge av forskrift om pyrotekniske artikler og behøver ikke å stilles i tillatelsene.

Lagring av fyrverkeri

DSB foreslår spesifikke krav til lagring av fyrverkeri i forskrift om pyrotekniske artikler, se § 49 i DSBs høringsforslag. Det foreslås at fyrverkeri fra forbrukere med inntil 10 kg netto eksplosivt innhold kan lagres, og lagringstiden er foreslått til 1 år. For kommunale mottak som reguleres av

standardiserte krav i avfallsforskriften kapittel 11 vedlegg 3 er maksimal lagringstid for farlig avfall seks måneder. Vi foreslår endring av vedlegg 3 slik at maksimal lagringstid blir 1 år for fyrverkeri (type F1, F2 og F3) som kan mottas iht. forskriften om pyrotekniske artikler.

Henteplikt for produsenter, importører og distributører av fyrverkeri

I forslaget til forskrift om pyrotekniske artikler foreslår DSB en henteplikt for produsenter, importører og distributører, slik at de minst årlig skal hente kassert fyrverkeri fra kommunale avfallsmottak (se § 51 i DSBs høringsforslag). Plikten vil også inntre når det oppstår fyrverkeriavfall med inntil 10 kg eksplosivt innhold. Denne henteplikten skal sørge for at mottakene får levert videre fyrverkeriavfallet slik at de overholder krav om maksimal tillatt lagringstid og lagringsmengde.

Deklarering

Vedlegg 3 punkt 8 stiller krav om at kommunene skal deklare farlig avfall som de mottar fra husholdningene når dette leveres videre. Fyrverkeriavfallet skal leveres videre til produsenter, importører eller distributører som har plikt til å hente avfallet hos de kommunale avfallsmottakene, og sørge for tilintetgjøring. DSB har ikke funnet behov for at avfallet skal deklarerer for at håndteringen skal være forsvarlig, og de ønsker å legge til rette for enklest mulig levering av fyrverkeriavfall tilbake til forhandlerleddet. Vi foreslår derfor å endre vedlegg 3 punkt 8 slik at det framgår at deklarasjonsplikten ikke skal gjelde for fyrverkeriavfall. Dette kan ev. endres på et senere tidspunkt dersom det skulle vise seg å være nødvendig.

Tilsyn

I DSBs forslag til forskrift om pyrotekniske artikler legges det opp til at brannvesenet skal ha tilsynsansvar for fyrverkeriavfall på kommunale avfallsmottak når det gjelder kravene i DSBs regelverk. For krav i vedlegg 3 som også gjelder fyrverkeri foreslår vi at Statsforvalteren skal ha tilsynsansvar, slik de har for annet farlig avfall ved disse mottakene.

Konsekvensvurdering

Forslaget øker kommunens mottaksplikt for farlig avfall ved at de også får plikt til å motta fyrverkeri fra husholdninger (typene F1, F2 og F3 iht. forskrift om pyrotekniske artikler). Dette vil bety at kommunale mottak må tilrettelegge for eget lagringssted og lagring i egne beholdere iht. de kravene som stilles i forskrift om pyrotekniske artikler (§ 49 pkt. 2). Kostnadene ved en slik beholder er ifølge DSB ca. 5000 kr. per stykk. Ifølge DSB er det lite sannsynlig at det vil oppstå store mengder fyrvekeriavfall og det vil derfor ikke medføre vesentlige konsekvenser eller vesentlig økte kostnader for kommunene. Dette begrunnes også med at forhandlerne får tydeliggjort ansvaret om å ta fyrverkeri i retur ut hele januar, slik at mer vil kunne bli levert i retur til utsalgsstedene. Vi viser også til DSBs høring og konsekvensvurdering.

Gjennomføring

Vi legger opp til ikrafttredelse 1. januar 2022. Dette er samme tidspunkt som DSB planlegger ikrafttredelse av den nye forskriften om pyrotekniske artikler. Siden regelverkene henger så tett sammen er det nødvendig at de endres samtidig.

Høringsfrist

Forslaget legges ut på høring med høringsfrist 9. desember 2021.